

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Hany Veberové a soudců Mgr. Marka Bedřicha a JUDr. Jitky Hroudové v právní věci žalobkyně: **O. S.**, adresa pro doručování, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra** se sídlem Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4.10.2010 čj: MV-16859-9/OAM-2010

takto:

I. Žaloba se z a m í t á.

II. Žádný z účastníků n e m á právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou, podanou u Městského soudu v Praze, domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 4.10.2010 čj: MV-16859-9/OAM-2010, kterým byla žalobkyni uložena povinnost uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním cizince B B ve výši 39.790,-Kč. Uvedla, že teprve ze sdělení o zahájení řízení ze dne 16.6.2010 se dozvěděla, že cizinec, kterého pozvala k pobytu za účelem turistiky a následně po uplynutí 30 denního povolení k pobytu v podobě krátkodobého víza, vyprovodila na vlak, kterým měl opustit území ČR, z území ČR nevycestoval a nadále zde pobýval. Žalobkyně namítala, že zákon o pobytu cizinců řeší problematiku povinnosti hradit náklady spojené se správním vyhoštěním ne zcela rovnoprávně, když z ustanovení § 123 odst. 2 tohoto zákona vyplývá, že v případě, že zvoucí osobou je výzkumná organizace, je v lepším postavení, než fyzická osoba, neboť

výzkumné organizaci je ze zákona omezena odpovědnost za jednání pozvané osoby na šest měsíců od ukončení dohody o hostování. Fyzické osobě takováto výhoda šestiměsíčního omezení poskytnuta není. V případě žalobkyně pozvaný cizinec porušil právní předpisy tím, že území České republiky neopustil, resp. učinil tak až po třech letech domnělého vycestování. Pokud by byl pozván cizinec výzkumnou organizací, ta by byla zproštěna odpovědnosti úhrady nákladů, spojených se správním vyhoštěním. Kompenzace umožněná v ustanovení § 107 odst. 4 zákona o pobytu cizinců je sice upravena, správní orgán však tento institut při hodnocení situace žalobkyně nezpracovává a nevyužívá. Žalobkyně má za to, že došlo k porušení § 2 odst. 3 a § 4 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Porušeno bylo i ustanovení § 37 odst. 1 správního řádu, neboť má za to, že její vyjádření ze dne 22.9.2010, které v průběhu správního řízení učinila, mělo být posouzeno jako sdělení, že po vycestování pana B vlakem považovala celou záležitost za uzavřenou, tedy, že veškeré své zákonné povinnosti splnila. Dříve svou vůli projevit nemohla, neboť nebyla o takové zákonné možnosti informována. O skutečnosti, že pan B nevycestoval z území se dozvěděla po více než třech letech od původního, domnělého vycestování jmenovaného z území. Vzhledem k tomu, že z vyjádření ze dne 22.9.2010 vyplývá úmysl odstoupení od závazku ve smyslu § 107 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, měla být tato skutečnost zohledněna, pokud se tak nestalo, došlo k porušení § 50 odst. 4 správního řádu a § 2 odst. 4 tohoto právního předpisu. Současně žalobkyně navrhla, aby soud žalobě přiznal odkladný účinek.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě popsal dosavadní průběh správního řízení, poukázal na to, že žalobkyni pozvaný cizinec byl kontrolován Policií ČR dne 30.4.2007 v blízkosti státní hranice s Rakouskem, pobýval na území bez cestovního dokladu a víza, ani po vydání správního vyhoštění a skončení azylového řízení nevycestoval ani si neupravil pobyt na území České republiky. Opětovně byl jmenovaný cizinec zadržen dne 4.2.2010, dne 6.5.2010 byl z ČR vyhoštěn. Protože náklady spojené se správním vyhoštěním nebylo možno uhradit z peněžních prostředků cizinec, byla tato povinnost uložena žalobkyni. Tvrzená nevědomost žalobkyně o tom, že cizince nevycestoval z České republiky je irelevantní, zvoucí osoby musí zvažovat nutná rizika institutu pozvání. Žalobkyně má možnost požádat o uzavření splátkového kalendáře. Navrhl zamítnutí podané žaloby. Současně navrhl, aby soud nevyhověl žádosti o přiznání odkladného účinku, neboť jde o institut, který má osvědčovat výjimečnost určité situace, jak je zřejmé z judikatury Nejvyššího správního soudu.

Z obsahu spisového materiálu je zřejmé, že pozváním ze dne 12.3.2007 pozvala žalobkyně k pobytu na území České republiky pana B B. tomto pozvání se žalobkyně podle § 15 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 326/1999 Sb.“), zavázala hradit náklady cizince po dobu pobytu na území až do vycestování z území České republiky, zavázala se i hradit náklady vzniklé v souvislosti s vycestováním cizince z území při správním vyhoštění.

Ze spisového materiálu je dále zřejmé, že rozhodnutím Policie České republiky, Služby cizinecké policie, Ředitelství služby cizinecké policie letiště Praha – Ruzyně ze dne 4.2.2010 čj: CPR-357-14/PŘ-2010-004112 bylo B B uloženo správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území České republiky. Rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo právní moci dne 10.2.2010.

Sdělením ze dne 16.6.2010 vyrozuměl žalovaný správní orgán žalobkyni o zahájení správního řízení ve věci hrazení nákladů spojených se správním vyhoštěním pana B B. Bylo konstatováno, že jmenovaný cizinec přicestoval dne 19.4.2007 na základě pozvání žalobkyně.

Ve stanovené době z území ČR nevycestoval, zdržoval se zde protiprávně. Dne 4.2.2010 bylo rozhodnuto o správním vyhoštění jmenovaného, ten byl umístěn v zařízení pro zajištění cizinců, kde pobýval do 6.5.2010. Za období od 4.2.2010 do 6.5.2010 vznikly v České republice náklady v celkové výši 39.790,-Kč. Protože náklady spojené se správním vyhoštěním nebylo možno uhradit z finančních prostředků cizince, bylo žalobkyni sděleno, že je povinna jako zvoucí osoba tyto náklady uhradit.

K tomuto sdělení zaslala žalobkyně vyjádření ze dne 22.9.2010, ve kterém uvedla, že na území České republiky pobývá asi 10 let. V březnu 2007 pozvala pana B do České republiky, ten přicestoval na turistické vízum s platností nad 30 dnů. Po uplynutí 30 dnů pana B vyprovodila na vlak, jmenovaný jí ukázal i jízdenku na cestu mimo ČR. Po jeho odjezdu se již neinformovala zda a jak docestoval zpátky do Mongolska, celou záležitost považovala za uzavřenou až do okamžiku, kdy jí bylo doručeno uvědomění o zahájení správního řízení z důvodu úhrady nákladů spojených s pobytem zajištěného cizince a jeho vycestování z území. Částka, která je požadována, přesahuje její možnosti. Při výdělku 10.000,-Kč není v jejích silách zaplatit celou výše uvedenou částku. Měla se přesvědčit, že pan B skutečně odcestoval mimo území České republiky, v daný okamžik jí to vůbec nenapadlo. Měla za to, že skutečně odcestoval, viděla jeho jízdenku, věřila tomu, že odjede do Mongolska. Až teprve po třech letech se dozvěděla, že má platit pro ní zcela neúnosných téměř 40.000,-Kč. V tomto roce nastoupila dcera na studia v Praze, nemá žádné úspory, není schopna zaplatit požadovanou částku. Žádá proto, aby správní orgán přihlédl k její situaci a snížil částku, kterou je povinna platit, na 10.000,-Kč.

Následně bylo vydáno dne 4.10.2010 pod čj: MV-16859-9/OAM-2010 žalobou napadené rozhodnutí, kterým bylo rozhodnuto tak, že žalobkyni se ukládá povinnost uhradit Ministerstvu vnitra náklady spojené se správním vyhoštěním zajištěného cizince B B, a to v částce 39.790,-Kč do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. V odůvodnění správní orgán shrnul dosavadní průběh správního řízení, uvedl částky, ze kterých byla výsledná částka nákladů řízení vypočtena. Poukázal na ustanovení § 15 a § 123 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb. s tím, že náklady spojené se správním vyhoštěním pana B B nebylo možno uhradit z peněžních prostředků cizince, proto byla povinnost úhrady podle § 123 odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb. uložena žalobkyni jako zvoucí osobě. Vyjádření žalobkyně o nevědomosti o pobytu zvané osoby na území ČR i po skončení platnosti víza je irelevantní. Je na zvoucích osobách zvažovat rizika institutu pozvání. Ve smyslu ustanovení § 107 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. je zvoucí osoba povinna uhradit majetkovou i nemajetkovou újmu, která vznikne státu nedodržením závazků, uvedených v pozvání ověřeném policií. Podle § 107 odst. 4 uvedeného zákona je ten, kdo se zavázal podle § 15 povinen neprodleně oznámit odstoupení od svého závazku policii. Od závazku však nelze odstoupit v průběhu pobytu pozvaného cizince na území. V souvislosti s pobytem zajištěného cizince na území vznikly České republice náklady, k jejichž úhradě se žalobkyně zavázala v pozvání ze dne 12.3.2007. K tíživé finanční situaci správní orgán nemůže přihlídnout, není oprávněn snížit dlužnou částku, je možno požádat o uzavření splátkového kalendáře.

Proti tomuto rozhodnutí směřuje žaloba.

Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí z hlediska námitek v žalobě uvedených, neboť jejich rozsahem je soud vázán, po posouzení věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“), rozhodl soud bez nařízení jednání, když účastníci řízení

k výzvě soudu nevyjádřili výslovný nesouhlas s takovýmto postupem, má se tedy za to, že s rozhodnutím bez nařízení jednání souhlasí.

Žalobkyně v podané žalobě namítala, že zákon o pobytu cizinců neřeší problematiku povinnosti uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním zcela rovnoprávně, když z ustanovení § 123 odst. 2 tohoto zákona vyplývá, že v případě, že povinnost hradit tyto náklady má výzkumná organizace, je její povinnost omezena dobou šesti měsíců ode dne skončení platnosti dohody o hostování. Fyzické osobě tato výhoda časového omezení poskytnuta není. Tuto námitku soud neshledal důvodnou. Je nutno konstatovat, že rovnost nelze chápat ve zcela absolutní rovině a nelze proto vyloučit odlišné postavení určitého subjektu oproti subjektům ostatním. V případě výzkumné organizace bylo zcela evidentně zhodnoceno její odlišné postavení od postavení fyzické osoby, kterou je žalobkyně. Je nutno přihlídnout ke skutečnosti, že výzkumná organizace dohodou o hostování přijímá závazek přijmout výzkumného pracovníka ze třetí země na účelem jeho účasti na řešení výzkumného projektu, výzkumný pracovník se zavazuje výzkumný projekt provést. Dohoda o hostování stanoví právní vztah a pracovní podmínky výzkumného pracovníka (§ 30a a násl. zákona č. 341/2005, o veřejných výzkumných institucích, ve znění pozdějších předpisů). Je tedy zřejmé, že výzkumná organizace přijímá výzkumné pracovníky pro splnění určitých konkrétních pracovních úkolů, což se odráží i ve vztahu, který tato organizace k výzkumnému pracovníkovi má. Výzkumná organizace sleduje profesní schopnosti výzkumného pracovníka, nemá k němu žádný bližší vztah, který by jí vedl k tomu, aby takového pracovníka pozvala k pobytu na území České republiky podle zákona č. 326/1999 Sb. Naopak určitý vztah k osobě pozvané se předpokládá u osoby fyzické, u níž se předpokládá, že osobu pozvanou zná, ví jaké má vlastnosti, případně k ní má vztah příbuzenský či přátelský.

K tomu, co bylo uvedeno, je nutno zdůraznit, že pokud by výzkumná organizace pozvala cizince na území České republiky aniž by byl v postavení výzkumného pracovníka, který uzavřel dohodu o hostování ve smyslu § 30c zákona č. 341/2005 Sb., aniž by se tedy zavázal provést výzkumný projekt, aniž by uzavřel dohodu o hostování podle uvedeného zákona, pak má výzkumná organizace zcela shodné postavení jako jiné subjekty, tedy zcela shodné postavení jako žalobkyně. Určitého výjimečného postavení používá tedy výzkumná organizace pouze v případě, kdy výzkumného pracovníka pozve v souvislosti s uzavřením dohody o hostování, jejímž předmětem je pak závazek zpracování určitého výzkumného projektu.

Žalobkyně dále v podané žalobě poukázala na ustanovení § 107 odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb. a namítla, že správní orgán sice žalobkyni informuje o existenci tohoto ustanovení, nijak ho při hodnocení její situace nevyužívá. Dále namítla, že v rozporu se zásadami, jež jsou uvedeny v § 2 odst. 3 a § 4 odst. 2 správního řádu žalovaný neposoudil její podání – vyjádření ze dne 22.9.2010 podle obsahu s tím, že toto její podání mělo být posouzeno jako odstoupení od závazku podle ustanovení § 107 odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb. Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou.

Jak již bylo uvedeno, žalobkyně ve vyjádření ze dne 22.9.2010 uvedla, že pan B přicestoval na turistické vízum na základě jejího pozvání, po uplynutí 30 dnů ho žalobkyně doprovodila na vlak, po jeho odjezdu se již neinformovala, zda a jak docestoval zpátky do Mongolska. Celou záležitost považovala za uzavřenou do okamžiku, kdy jí bylo doručeno uvědomění o zahájení řízení. Dále poukázala na to, že požadovaná částka přesahuje její možnosti, poukázala na své příjmy a majetkové poměry s tím, že žádá o snížení částky na 10.000,-Kč. Z uvedeného vyjádření žalobkyně ze dne 22.9.2010 není zřejmé, že by šlo o

odstoupení od závazku, k němuž se zavázala svým pozváním, z obsahu tohoto vyjádření je zřejmé, že pouze požádala o snížení požadované částky. Soud má tedy za to, že žalovaný správní orgán vycházel z obsahu vyjádření žalobkyně ze dne 22.9.2010, proto také v odůvodnění napadeného rozhodnutí k závěru poukázal na možnost splátkového kalendáře.

Pokud žalobkyně dovozuje, že přijaté řešení neodpovídá okolnostem daného případu, je nutno uvést, že z obsahu pozvání je zcela nepochybně zřejmé, že žalobkyně se podpisem tohoto pozvání zavázala uhradit, mimo jiné, i náklady spojené s případným správním vyhoštěním pozvaného cizince. Žalobkyně neuplatňuje žádné námitky pokud jde o způsob výpočtu požadovaných nákladů za správní vyhoštění pana B. Pokud poukazuje na svoji majetkovou situaci je nutno konstatovat, že zákon č. 326/1999 Sb. neumožňuje snížení nákladů, které jsou požadovány v souvislosti se správním vyhoštěním pozvaného cizince. Žalobkyně se v pozvání ze dne 12.3.2007 výslovně zavázala i k tomu, že uhradí náklady, které vzniknou v souvislosti s pobytem pozvané osoby na území České republiky a náklady vzniklé v souvislosti s vycestováním cizince z území při správním vyhoštění. Časové omezení ohraničené vycestováním pozvané osoby z území České republiky zdůrazňuje vážnost závazku, který na sebe osoba, která pozvání činí, přebírá. Pozvání je institutem, který pro účely vstupu na území nebo pro udělení víza nahrazuje doklady o zajištění prostředků k pobytu na území, ubytování a zdravotního pojištění, případě i o účelu cesty cizince (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 1.2.2012 sp.zn. 33 Cdo 4856/2010, dostupný v systému ASPI).

Pokud žalobkyně v závěru podané žaloby zmiňuje, že rozhodnutím žalovaného mohou vznikat nedůvodné rozdíly při řešení skutkově shodných nebo podobných případů, je nutno konstatovat, že není zřejmé, z jakých konkrétních skutečností žalobkyně tuto námitku dovozuje. Obdobně to platí o námitce, v níž poukazuje na to, že správní orgán nepostupoval dostatečným způsobem při zjištění skutkového stavu věci. Z této námitky uplatněné v obecné poloze není zřejmé, v čem nedostatečně zjištěný skutkový stav žalobkyně spatřuje. Vycházíme-li z předmětu řízení, kdy jím bylo zjištění závazku žalobkyně uhradit náklady spojené se správním vyhoštěním pozvaného cizince, je nutno konstatovat, že náklady, spojené s vyhoštěním, byly zjištěny, bylo stanoveno, z jakých položek se tyto náklady skládají, byla stanovena jejich výše. Tyto skutečnosti žalobkyně žádným způsobem v podané žalobě nezpochybňuje. Rovněž bylo zjištěno, že žalobkyně pozvala pana B, v pozvání se zavázala k úhradě nákladů, které jsou v pozvání výslovně uvedeny. Mezi nimi je i závazek k úhradě nákladů spojených se správním vyhoštěním pozvaného cizince. Konečně ze spisu vyplývá, že rozhodnutím příslušného orgánu bylo ze dne 4.2.2010 čj: CPR-357-14/PŘ-2010-004112 bylo B B pravomocně uloženo správní vyhoštění. Soud má tedy za to, že všechny rozhodné skutečnosti byly v průběhu správního řízení zjištěny, a skutkový stav byl zjištěn dostatečným způsobem.

Z výše uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná, proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Výrok o nákladech v řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s.ř.s., žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto jí právo na náhradu řízení nepřisluší. Žalovanému správnímu orgánu náklady spojené se soudním přezkumem nad rámec běžné činnosti správního orgánu nevznikly.

Pro úplnost soud uvádí, že o návrhu žalobkyně na přiznání odkladného účinku žaloby rozhodl soud samostatným usnesením ze dne 7.4.2011 čj: 11 A 250/2010-24. Uvedené usnesení nabylo právní moci dne 15.4.2011.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 25. října 2013

JUDr.Hana Veberová
předsedkyně senátu